

## **ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РУХОВОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ХЛОПЧИКІВ 6—7 КЛАСІВ**

Іващенко О.В.<sup>1</sup>, Мушкета Р.<sup>2</sup>, Худолій О.М.<sup>1</sup>,  
Єрмаков С.С.<sup>1</sup>, Ульянова Г.Є.<sup>1</sup>

<sup>1</sup>Харківський національний педагогічний університет  
імені Г.С. Сковороди

<sup>2</sup>Університет Казимира Великого, Бидгощ, Польща

Останні дослідження В. К. Бальсевича [1] свідчать, що періоди прискореного та уповільненого природного розвитку моторики людини та морфологічних систем, що її забезпечують, властиві

---

© Іващенко О.В., Мушкета Р., Худолій О.М., Єрмаков С.С., Ульянова Г.Є.

спортсменам та особам, які не займаються спортом, а значить про біологічну детермінацію ритму розвитку. Про ступінь її жорсткості, за даними цього дослідника, свідчить паралелізм характеру вікового розвитку біодинаміки локомоції людини та тварини в зоні життєвого циклу, що завершується статевим дозріванням.

На користь зазначеного свідчить виявлена Л. В. Волковым (2005) у 7–17 років періодичність в спрямованості енергетичного потенціалу організму дитини на розвиток її рухових здібностей, що полягає в існуванні періодів, упродовж яких більша частка цього потенціалу спрямовується на розвиток якостей та періодів, упродовж яких вона є дуже незначною.

Отримані дані свідчать про існування сенситивних і критичних періодів розвитку рухових здібностей хлопчиків на етапі 7–17 років та про розбіжності між ними в різних авторів [ 2, 3, 4, 5, 6]. Останнє, а також певна неузгодженість даних про терміни їх прояву обумовлюють необхідність детальнішого аналізу для встановлення причин, що призводять до таких результатів.

Об'єкт дослідження — процес фізичного виховання у дітей середнього шкільного віку.

Предмет дослідження — порівняльна характеристика рухової підготовленості хлопчиків 6—7 класів.

Мета роботи — узагальнити теоретичні аспекти фізичного виховання школярів середніх класів, визначити динаміку рухової підготовленості у хлопчиків 6—7 класів.

Для вирішення поставлених завдань були використані наступні методи: аналіз спеціально-методичної і наукової літератури та інших джерел; педагогічний експеримент; педагогічні спостереження; тестування; методи математичної статистики.

У тестах № 2 «Стрибок у довжину з місця, см», №4 «3 вису на на шведській стінці піднімання прямих ніг до 90 гр., рази», №5 «Присідання, рази» і №6 «Піднімання тулуба з положення лежачи на череві, рази» спостерігається позитивна статистично достовірна динаміка результатів ( $p < 0,001$ ). У тестах №1 «Згинання розгинання рук в упорі лежачи, рази», №7 «3 вису лежачи згинання розгинання рук на поперечині, рази» динаміка результатів статистично не достовірна ( $p > 0,05$ ).

Найбільші статистично достовірні відмінності у результатах тестування хлопчиків 6 і 7 класів спостерігаються у тестах №2 «Стрибок

у довжину з місця, см» і №5 «Присідання, рази» ( $p < 0,001$ ;  $p < 0,01$  відповідно). Отже, рівень рухової підготовленості хлопчиків 6—7 класів визначає розвиток швидко-силових здібностей.

Нормовані коефіцієнти канонічної дискримінантної функції дозволяють визначити співвідношення вкладу змінних у результат функції. З найбільшим вкладом в канонічну функцію входять змінні №4 і 5 (тест №4 «З вису на на швецькій стінці піднімання прямих ніг до 90 гр., рази»; тест №5 «Присідання, рази»): чим більші значення цих змінних, тим більше значення функції. Вищевикладене свідчить про вплив рівня розвитку сили ніг і брюшного пресу на рухову підготовленість хлопчиків 6—7 класів.

Координати центроїдів для першої (6 клас) і другої (7 класів) груп дозволяють інтерпретувати канонічну функцію відносно ролі в класифікації. На відємному полюсі знаходиться центроїд для першої групи, на позитивному — центроїд для другої групи. Тобто чим більше значення функції, тим вища вірогідність підвищення рухової підготовленості хлопчиків 6—7 класів.

Структурні коефіцієнти канонічної дискримінантної функції, які є коефіцієнтами кореляції змінних з функцією, свідчать що, функція найбільш суттєво зв'язана зі змінними 5, 4 і 2: чим більше уваги приділяється швидко-силовій підготовці, тим більша вірогідність підвищення рухової підготовленості хлопчиків 6—7 класу.

Результати класифікації груп свідчать, що 86,6% вихідних згрупованих спостережень класифіковано вірно.

Таким чином, канонічна дискримінантна функція може бути використана для оцінки і прогнозування розвитку рухових здібностей у хлопчиків 6—7 класів.

### Список літератури

1. Бальсевич В.К. Онтокинезиология человека / Бальсевич В.К. — М.: Теория и практика физической культуры, 2000. — 275 с. [Пошук GS](#).
2. Іващенко О.В. Вікові особливості розвитку рухових здібностей дівчат старших класів / Іващенко О.В., Дуднік З.М.// Теорія та методика фізичного виховання: Науково-методичний журнал. — Харків: ОВС, 2011. — № 8. — С. 3—5. [Пошук GS](#), [CrossRef](#).
3. Іващенко О.В. Особливості розвитку рухових здібностей у дівчат середніх класів / Іващенко О.В., Пелепенко О.В.// Теорія та методика фізично-

- го виховання: Науково-методичний журнал. — Харків: ОВС, 2011. — No 10. — С. 3—9. [Пошук GS](#), [CrossRef](#).
4. Худолій О.М. Теоретичні основи планування навчальної роботи з фізичної культури в школі / Худолій О.М., Забора А.В.// Теорія і практика фізичного виховання. — Харків: ОВС, 2001. — No 1.— С. 3—12. [Пошук GS](#), [CrossRef](#).
  5. Худолій О.М., Титаренко А.А. Ефективність програмування розвитку сили у школярів молодших класів // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. — 2013. — No 7 — С. 83-88. [Пошук GS](#), [CrossRef](#).
  6. Khudolii O.M., Titarenco A.A., The effectiveness of development programming strength in primary school children. Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports, 2013, vol.7, pp. 83-88. [Пошук GS](#), [CrossRef](#).